

Jaarverslag 2020

van de
Commissie Dierenwelzijn-
ethiek en Wetgeving NBvV

2021 DE&W 01

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Colofon

Auteur

Henk van der Wal

2021

Document 2021 DE &W 01

© 2021 **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**

Printed on demand:

Bondsbureau **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**

Bergen op Zoom

Op de omslag Grote bonte spechten

Een tekening van John Gould

Voorwoord.

De Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de NBvV heeft zichzelf verplicht jaarlijks verslag uit te brengen van de realisatie van haar Missie en de daarbij gevoerde strategie.

Daarnaast zal de Visie op de komende periode worden vastgesteld.

In dat kader kunnen we nu ons negende jaarverslag aan u voorleggen.

Dit jaarverslag is niet alleen een vastlegging van de handelingen van de Commissie Dierenwelzijn- ethiek & Wetgeving, maar ook een verantwoording die vanuit de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers aan haar leden en de maatschappij wordt afgelegd over de wijze waarop zij als houderijorganisatie werkt aan het waarborgen en verbeteren van het welzijn van de grote groep vogelsoorten die we in de avicultuur rekenen tot de kooi- en volièrevogels.

De samenstelling van de commissie.

De commissie is samengesteld uit de NBvV- leden Jan de Bruine en Henk van der Wal.

Zij worden gefaciliteerd door Hans van der Stroom, hoofd bondsbureau NBvV en zijn medewerkers.

Operationele verantwoordelijke in 2020 was Klaas Snijder, lid van het hoofdbestuur van de NBvV.

De themacommissie dierenethiek is samengesteld uit de NBvV- leden

Leo Quist, Henk Jansen, Peter Bredenbeek, Jan de Bruine, Henk van der Wal en Louis van Kelckhoven.

De themacommissie wetgeving is samengesteld uit de NBvV leden

Hans Fröling, Jan de Bruine en Henk van der Wal

De commissie is bereikbaar op het adres van het bondsbureau.

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV,

Postbus 74,

4600 AB Bergen op Zoom.

Tel.: 0164 23 50 07,

Email info@nbvv.nl .

In de tekst van dit jaarverslag wordt soms verwezen naar een documentnummer.

Documentnummers met de code DE&W verwijzen naar digitale publicaties van de commissie.

Deze zijn te bestellen via hkvadwal@planet.nl of surveillantnbvv@gmail.com onder vermelding van de volledige documentcode.

Inhoud.

Voorwoord	3
Inhoud	4
Inleiding	5
1 De Missie	
Dierenwelzijn	6
Diergezondheid	6
Dierenethiek	7
Diergedrag	7
Wetgeving	7
2 Dierenwelzijn	
2.1 Internationaal	8
2.1.1 C.O.M.	8
2.1.2 E.E.	8
2.2 Nationaal	
2.2.1 Ministerie LNV	9
2.2.2 NWPP/KleindierNed	9
2.2.3 Schriftelijk overleg met de overheid	10
2.2.4 Kleindier Liefhebbers Nederland	11
2.3 Deelname aan congressen en symposia	12
2.4 Educatie en kennisoverdracht	13
2.4.1 Overzicht gepubliceerde monografieën In 2021	13
2.4.2 Houderijrichtlijnen	14
3 Diergezondheid	
3.1 Wetgeving m.b.t. diergezondheid	14
3.2 Vogelgriepvirus	15
3.3 Besmetting door Psittacose	16
4 Dierenethiek	16
5 Diergedrag	17
6 Wetgeving	
6.1 Regelgeving NBvV	18
6.2 Evaluatie Wet dieren	18
6.3 Wetgeving m.b.t. invasieve exoten	18
6.4 De Huis- en hobbydierenlijst	18
6.5 De Europese Diergezondheidsverordening	19
6.6 De implementatie van de DGV in de Wet dieren	19
7 Visie 2021	20

Inleiding.

Het jaarverslag van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV.

Een leidraad voor het schrijven van het jaarverslag van de werkzaamheden, uitgevoerd in 2020 door de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV, afgekort tot cie. DE&W, is de toetsing in hoeverre de vastgelegde Visie voor 2020 kon worden gerealiseerd.

De werkzaamheden zijn soms wat anders ingevuld, dan gebruikelijk is.

Diverse vergaderingen moesten worden afgelast om te voldoen aan de verplichte maatregelen die van toepassing waren op de beheersing van de uitbraak van het COVID 19 virus.

In de praktijk blijkt dat digitaal veel mogelijk is, zelfs vergaderen.

Om het overzicht te houden, is besloten de werkzaamheden onder te brengen in meerdere rubrieken, waardoor de verslaglegging ook overzichtelijker wordt.

Gekozen is nu voor de strategische rubrieken

Dierenwelzijn;

Diergezondheid;

Dierenethiek;

Diergedrag;

Wetgeving.

Dit heeft ook geleid tot een aanpassing aan de structuur van de commissie.

We onderscheiden nu binnen de totale Commissie Dierenwelzijn –ethiek & Wetgeving NBvV de volgende deelcommissie:

Commissie dierenwelzijn en diergezondheid, hierin zijn ook de afdelingen beleid, communicatie en educatie/kennisoverdracht ondergebracht;

Themacommissie dierenethiek;

Themacommissie diergedrag of ethologie

Themacommissie wetgeving.

Voor iedere commissie is taakstellend een opdracht geformuleerd.

Deze is vastgelegd in een gereviseerde Missie.

Als actuele situaties dit vragen kan een verdere uitbreiding in werkgroepen of thema-commissies tot de mogelijkheden gaan behoren.

In het jaarverslag zal per deelcommissie verslag gedaan worden van de activiteiten.

De Visie is geschreven voor de totale commissie.

Hun welzijn....is onze zorg

Met deze slagzin is de doelstelling van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving bondig samengevat.

Waar het de aan ons als vogelliefhebbers van kooi- en volièrevogels toevertrouwde vogelsoorten betreft, is onze gezamenlijke zorg de borging van het welzijn en het voortbestaan van deze vogels.

1 De MISSIE.

De Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de NBvV is een verzamelnaam voor vier commissies en wel:

- a. Commissie Dierenwelzijn en Diergezondheid
- b. Themacommissie Dierenethiek;
- c. Themacommissie Diergedrag;
- d. Themacommissie Wetgeving.

Dierenwelzijn.

Het welzijn van dieren, in ons geval de kooi- en volièrevogels, wordt gemeten aan de hand van de mogelijkheden die wij als vogelhouders aan onze vogels bieden, opdat zij zoveel mogelijk in staat blijven hun natuurlijk en normaal gedrag te behouden.

Nu is het wel zo dat naar mate een vogelsoort een langer domesticatieproces doorloopt, dit gedrag mee verandert.

Afgeleid van het streven om de door ons gehouden vogelsoorten optimaal in staat te stellen hun normale en soort gebonden gedrag te ontplooiën, richt de commissie haar werkzaamheden ten aanzien van het begrip "dierenwelzijn" op:

- Het bevorderen van het duurzaam houden van vogels;
- Het informeren, het geven van voorlichting en scholing aan leden van de NBvV met betrekking tot huisvesting- en verzorgingsaspecten voor kooi- en volièrevogels;
- Het onderhouden van contacten met interne en externe relaties;
- Het samenwerken met andere houderijorganisaties om waar mogelijk te komen tot gemeenschappelijk beleid en activiteiten op het terrein van dierenwelzijn.

Diergezondheid.

Als aan het begin van de 17e eeuw het eerste Nederlandstalig boekwerkje verschijnt over het houden van en fokken met de kanarie, wordt al aandacht geschonken aan vreselijke enge ziektes.

Gelukkig kunnen de meeste bestreden worden met kruidenmengsels en allerlei huismiddeljes,

De cie. DE&W stelt zich op het standpunt dat iedere vogelhouder een basiskennis heeft rond de meest gangbare vogelziekten en zelf maatregelen treft als zijn individuele vogels getroffen worden door een veel voorkomende ziekte. Daarbij kan de hulp ingeroepen worden van ervaren, vaak gespecialiseerde, dierenartsen.

In geval van uitbraken van besmettelijke ziekten of zoönosen zal de cie. DE&W betrokken worden in het landelijk overleg met collega houderijorganisaties.

Communicatie over ingestelde regelgevingen zal met de hoogste prioriteit plaats vinden met de leden en bestuursleden van de NBvV.

Daar waar mogelijk zal informatie beschikbaar komen met betrekking tot preventie van besmettelijke ziekten en zoönosen.

Zie o.a. Documentnummer 2018 DE&W 05 m.b.t. de Papegaaizenziekte.

Dierenethiek.

De themacommissie Dierenethiek, ingesteld in 2016, richt zich op het opstellen van zienswijzen op al dan niet actuele vraagstukken op het terrein van dierenethiek. Daarbij ligt vooral het accent op vraagstukken die rechtstreeks in relatie staan tot het houden van en of fokken met vogels in het algemeen, en kooi- en volièrevogels in het bijzonder.

Diergedrag of ethologie.

De Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers heeft haar werkzaamheden in de achterliggende jaren vooral gericht op het implementeren van het begrip dierenwelzijn in de totale organisatiestructuur van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, NBvV.

Op hoofdlijnen komt het er op neer dat de onderwerpen die een rol spelen bij het begrip dierenwelzijn, en vooral “technisch” uitvoerbaar zijn, met voorrang zijn opgepakt. Te denken valt dan aan de onderwerpen goede huisvesting, goede gezondheid en goede voeding.

De kennisoverdracht van de toch wel benodigde basiskennis rond het gedrag van de door ons gehouden vogelsoorten is hierin achtergebleven.

In 2020 is gestart met de studie rond het gedrag dat we als “normaal” of “soortspecifiek” zijn gaan beschouwen bij kooi- en volièrevogels die de status van “gedomesticeerd” hebben bereikt.

Zij leven niet meer in het wild, maar in een gesloten huisvesting en in een gecontroleerd milieu.

Wetgeving.

De DE&W is vanaf de start taakstellend betrokken bij de implementatie binnen het bondsbeleid, van de Nederlandse wetgeving en Europese verordeningen met betrekking tot het hobbymatig houden van gezelschapsdieren.

Binnen die groep gezelschapsdieren houdt de commissie zich specifiek bezig met de diergroep Vogels.

De werkzaamheden die hieruit volgen, zijn in het verslagjaar zodanig toegenomen, dat op 2 september 2019 is besloten tot het instellen van een Themacommissie wetgeving.

Deze commissie wordt gevormd door drie leden.

2 Dierenwelzijn.

2.1 Samenwerkingsverbanden.

2.1 Internationaal.

2.1.1 C.O.M.

De Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV werkt samen met:

De Vereniging C.O.M. Nederland die de Nederlandse belangen behartigt vanuit het Nederlandse lidmaatschap van de Confédération Ornithologique Mondiale C.O.M., een houderijorganisatie voor vogelliefhebbers over de gehele wereld, vertegenwoordigd in 49 landen.

Vanaf 2020 is er binnen het bestuur van COM Nederland een vacature voor de post Dierenwelzijn en wetgeving.

Bij C.O.M. Nederland zijn aangesloten:

Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers;

Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaien, de Parkieten Societeit;

Belangenbehartiging Europese Cultuurvogel.

In Nederland vertegenwoordigt C.O.M. Nederland ca. 26.000 vogelliefhebbers

2.1.2 E.E.

De Entente Européenne is een Europese belangenorganisatie voor de houders van dieren. Zowel namens Kleindier Liefhebbers Nederland als namens de NBvV heeft een lid van hun Commissies Dierenwelzijn, zitting in de:

Kommission für Tiergesundheit und Tierschutz.

Bij de E.E. zijn in Nederland aangesloten:

Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers;

Kleindier Liefhebbers Nederland;

Nederlandse Bond van Sierduivenliefhebbersverenigingen.

2.2 Nationaal.

2.2.1 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

De samenwerking met het Ministerie LNV bestaat in eerste instantie uit het jaarlijks bestuurlijk overleg van het Directoraat-generaal Agro, Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn (DAD) met de hobbydierhouders vogels en kleindieren en de vSKBN. Deze deelnemende houderijorganisaties zijn verenigd in KleindierNed.(de naam was in 2020 nog NWPP) Het jaarlijks bestuurlijk overleg wordt vanuit het KleindierNed georganiseerd door mevr. Paula Polman, vzt. NBvH.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

In verband met de beperkingen die door de overheid zijn opgelegd aan de mogelijkheden om te vergaderen, kan het jaarlijks overleg geen doorgang vinden.

2.2.2 Nederlandse Werkgroep hobbymatig gehouden Pluimvee en Parkvogels. NWPP

De NWPP is sinds 2005 een niet geformaliseerd samenwerkingsverband van :
de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvV),
Kleindierliefhebbers Nederland (KLN),
Nederlandse Bond van Sierduivenliefhebbersverenigingen (NBS),
de Stichting Zeldzame Huisdierenrassen (SZH),
de Vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland (vSKBN),
Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders,
(NBvH),
Aviornis International Nederland,
Nederlandse Postduiven Organisatie (NPO).

De NWPP treedt op als overlegorgaan tussen houderijorganisaties en de overheid.
In 2020 zijn vier vergaderingen gehouden met de deelnemende houderijorganisaties.

Aan het eind van 2020 zijn besprekingen gestart om te komen tot een Stichting KleindierNed, waarna de naam NWPP komt te vervallen.

KleindierNed

2.2.3 Schriftelijk overleg met de overheid.

Op 24 juni 2020 is namens de NWPP een brief gestuurd aan de Nederlandse politieke partijen met als titel "Toekomst dierliefhebberij 2021", waarin de beleidsvisie van de NWPP is weergegeven.

In deze visie is vooral het accent gelegd op de Evaluatie van de Wet dieren en de Europese Diergezondheidsverordening.

Bepleit wordt om in de verkiezingsprogramma's op te nemen dat het houden van dieren uit liefhebberij een belangrijke maatschappelijke waarde vertegenwoordigt.

Het draagt bij aan het welbevinden, aan instandhouding van zeldzame rassen en soorten en het heeft een educatieve waarde.

Het is belangrijk dat dierhouders deze liefhebberij in vrijheid kunnen voortzetten.

Op 23 november 2020 heeft de NWPP een brief geschreven naar minister Carola Schouten naar aanleiding van de gehouden evaluatie van de Wet dieren.

In het bijzonder wordt in de brief aandacht gevraagd voor de afspraken die met de in het NWPP deelnemende houderijorganisaties zijn gemaakt, betreffende een gesprek tussen vertegenwoordigers van de NWPP met het departement LNV en de NVWA.

Het doel van het gesprek gaat over de nog steeds voortdurende onbeantwoorde vraag:

"Wanneer is er sprake van hobbymatig en wanneer van bedrijfsmatig houden van huis- en hobbydieren?"

In de Nota van Toelichting op het Besluit houders van dieren staat:

"Om enige duiding te geven wanneer er sprake is van bedrijfsmatig handelen zullen richtsnoeren worden opgesteld voor de meest voorkomende diersoorten.

Deze kunnen, afhankelijk van praktijkervaringen steeds worden bijgesteld,

Op 31 december 2020 is de toegezegde vergadering niet door het LNV uitgeschreven, maar ook de richtsnoeren zijn niet geschreven.

2.2.4 Kleindier Liefhebbers Nederland.

Kleindierliefhebbers Nederland is een houderijorganisatie die de belangen behartigt van haar leden, die zich hobbymatig en duurzaam toeleggen op het houden van en fokken met kleindieren.

Onder kleindieren worden diergroepen verstaan die gevormd worden door konijnen, cavia's, kleine knaagdieren, hoenders, siervogels en waterdieren.

De leden zijn aangesloten bij plaatselijke verenigingen en kunnen zich aansluiten bij landelijke speciaalclubs.

De KLN en NBvV hebben op het gebied van dierenwelzijn, diergezondheid, dierenethiek en wetgeving dezelfde belangen en lopen tegen dezelfde uitdagingen aan. Beide houderijorganisaties zijn samen met de Nederlandse Bond van Sierduivenliefhebbersverenigingen, NBS, aangesloten bij de Europese belangenbehartegingsorganisatie Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture, afgekort tot EE.

Op 17 september 2020 zijn vertegenwoordigers van de Commissies dierenwelzijn van zowel de KLN als de NBvV in vergadering bijeen geweest.

Doel was een kennismaking met een nieuw lid van de KLN commissie, dhr. Eric Appelo en het inventariseren van zaken waar ieder aan werkt.

Beide commissies gaan nauw samenwerken door ondermeer het uitwisselen van publicaties en meldingen van relatieve evenementen.

2.3 De deelname aan congressen en symposia.

Our EARTH, een nieuw opgerichte belangenbehartiger waarin naar hun oordeel vrijwel elke sector binnen de dierhouderij wordt vertegenwoordigd.

EARTH = European Association for Responsible Traders and Hobbyists.

Op vrijdag 7 februari werd deelgenomen aan het 1^e Our EARTH congres in het Auditorium van Prins Petfoods te Veenendaal.

De insteek van Our EARTH is hobby- en beroepsmatige houders van dieren te verenigen. Het congres stond onder leiding van de dagvoorziter mevr. S. Gaus.

Goed verzorgde presentaties hadden betrekking op:

- Het verbeteren van de methodes om het welzijn van dieren te meten aan de hand van gedragsindicatoren door dr. Ir. B. Rodenburg, verbonden aan de Universiteit Utrecht;
- De problematische invoering van de positieflijst, door mevr. E. Philippi-Gho en dhr. S. Scheffer;
- Het naar een hoger plan tillen van de sector door middel van educatie, door M. Westerhof;
- Hoe kunnen we door middel van onderzoek meer inzicht krijgen in de belevingswereld van dieren, door hoogleraar mevr. dr. S. Arndt, verbonden aan de Universiteit Utrecht;
- Het belang van het verzamelen van uitgangspunten vanuit de sector en het inzichtelijk maken van de behoefte vanuit de sector, door R. van Rossum.

Het druk bezochte congres werd afgesloten door een paneldiscussie en een netwerkborrel.

2.4 Educatie en kennisoverdracht.

De afdeling Educatie en kennisoverdracht, binnen de afdeling DE&W, is taakstellend belast met het informeren, het geven van voorlichting en scholing aan de leden van de NBvV, met betrekking tot dierenwelzijn, dierenethiek, huisvesting- en verzorgingsaspecten en wetgeving voor kooi- en volièrevogels.

Deze taakstelling wordt onder anderen ingevuld door het schrijven van het Handboek Vogelverzorging, het schrijven van diverse monografieën over actuele onderwerpen, het beantwoorden van vragen van leden van de NBvV en van FAQ, het publiceren van artikelen rond dierenwelzijn in het maandblad Onze Vogels, het houden van lezingen bij diverse afdelingen en speciaalclubs rond het thema dierenwelzijn, dierenethiek, diergezondheid, diergedrag of wetgeving.

2.4.1 Overzicht gepubliceerde monografieën in 2020.

In 2020 zijn als aanvulling op het lesboek van de cursus NBvV-Surveillant diverse monografieën geschreven.

Daarnaast zijn inspeland op de actualiteit diverse onderwerpen nader in een monografie uitgewerkt.

2020 DE&W 01	Lesboek NBvV Surveillant. In deze monografie zijn alle modules en de tot 2020 verschenen monografieën die een aanvulling vormen op de modules van de cursus gebundeld;
2020 DE&W 02	Eindrapport cursus NBvV-Surveillant;
2020 DE&W 03	NBvV-handboek Fokken met vogels. In deze monografie is het beleid van de NBvV ten aanzien van het fokken met kooi- en volièrevogels en de daarbij behorende processen samengevoegd;
2020 DE&W 04	Dierenwelzijn, diergedrag en het communiceren met kooi- en volièrevogels In deze monografie wordt een antwoord gegeven op de vraag of vogelliefhebbers wel met hun vogels praten. Daarnaast is een beknopte inleiding opgenomen rond diergedrag en het opstellen van een ethogram.
2020 DE&W 05	CITES De nieuwe richtsnoeren van de CITES verordening zijn in deze uitgave verwerkt.
2020 DE&W 06	Invasieve Exoten, behorende tot de groep kooi- en volièrevogels. De tekst van de vorige uitgave uit 2019 moest worden aangepast met het plaatsen van de Treurmaina op de Unielijst en het voornemen om in 2021 de Kalabuulbuul op de Unielijst te plaatsen;
2020 DE&W 08	EU Diergezondheidsverordening (EU) 2016/429
2020 DE&W 10	Houderijrichtlijnen voor kooi- en volièrevogels Hierin is ook het overzicht opgenomen van de clusterindeling voor 480 houderijrichtlijnen, verdeel over 38 monografieën;

2.4.2 De houderijrichtlijnen.

Begin 2020 zijn de 480 houderijrichtlijnen in 9 clusters en 38 documenten op de website van de NBvV gezet.

Een onmisbaar document is daarbij de monografie Houderijrichtlijnen voor kooi- en volièrevogels.(2020 DE&W10)

Hierin wordt niet alleen de doelstelling van de houderijrichtlijnen uiteen gezet, maar ook is de inhoudsopgave van de 38 documenten (2020 DE&W11 t/m 2020 DE&W 48) hierin opgenomen.

3 Diergezondheid.

3.1 Wetgeving m.b.t. diergezondheid

In 2020 hebben we als commissie een studie gemaakt van de strekking van de Europese diergezondheidsverordening.

In mei startte het ministerie LNV een internetconsultatie op wijzigingen van de Nederlandse Wet dieren en de daarbij behorende AMvB's.

Nieuw is in dit verband het Besluit diergezondheid.

In het concept van dit nieuwe besluit zijn ook de wijzigingen in andere besluiten meegenomen.

De NBvV heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid bezwaar te maken op tekstfragmenten die zouden worden opgenomen in het Besluit houders van dieren.

De mogelijkheden om nog afdelingstentoonstellingen te houden zouden onmogelijk worden gemaakt door de verplichting dat op iedere tentoonstelling ook buitenlandse vogels aanwezig moeten zijn.

Van de LNV Stuurgroep AHR ontvingen we in april 2020 een document voor bestuurlijke afstemming van de nieuwe diergezondheidsregelgeving.

Deel 1 behandelt voornemens voor de AMvB.

Onder punt B wordt ingegaan op de identificatie en registratie van dieren (alle sectoren).

De regeling hiervoor is nog niet definitief vastgesteld.

Ook in het Nederlandse besluit activiteiten leefomgeving zijn hiervoor richtlijnen opgesteld.

De verwachting is dat deze in 2022 van kracht zullen worden.

Onder punt M wordt ingegaan op nationale regels voor tentoonstellingen met dieren en dan vooral de meldplicht en de verplichting voor klinisch onderzoek van deelnemende dieren.

In deel 2 van bovengenoemd document wordt aandacht geschonken aan siervogels en duiven die meedoen aan wedvluchten.

Over het vervoer naar en deelname aan een tentoonstelling in een andere lidstaat zal een afzonderlijke NBvV-monografie worden geschreven.

3.2 Vogelgriepvirus

Ook in 2020 zijn er weer diverse uitbraken geweest van besmettingen met het hoog pathogene vogelgriep HPAI.

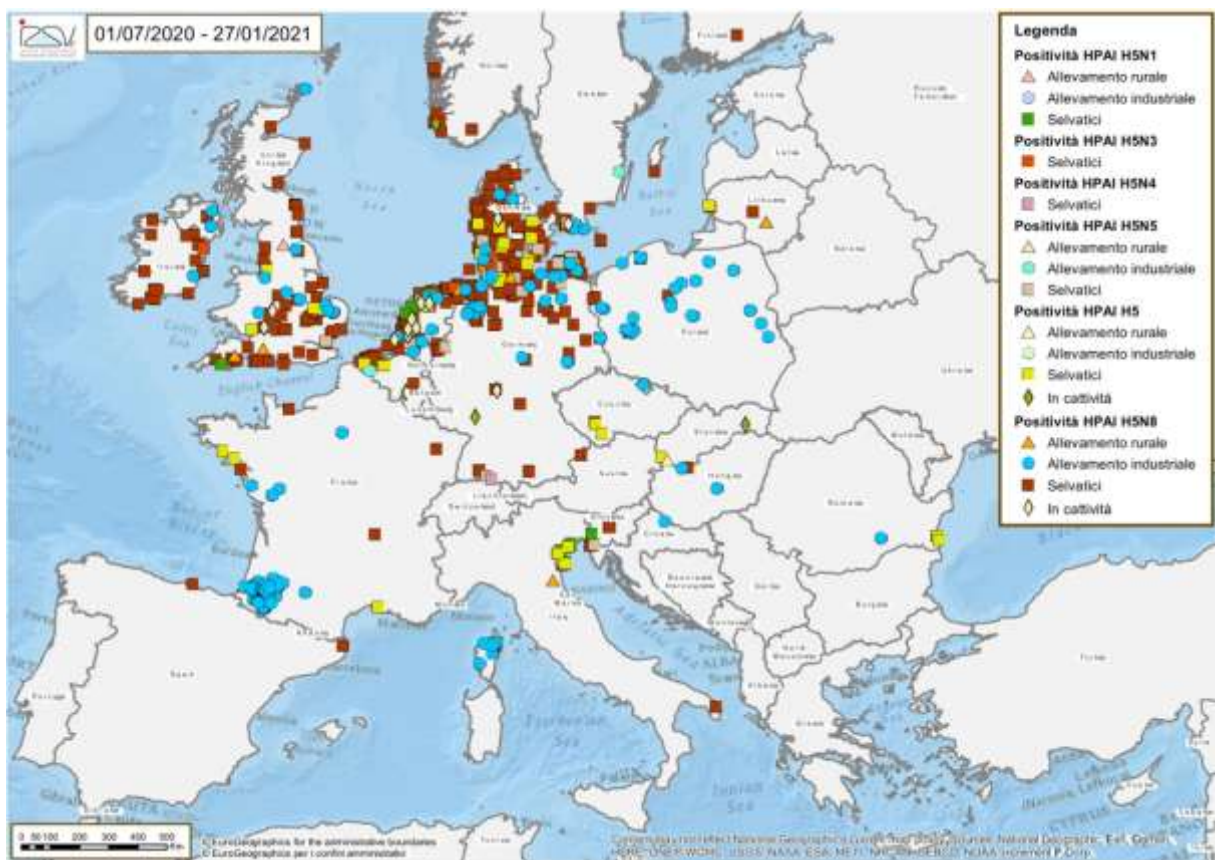
Dit begon in februari met een ophokplicht voor commerciële bedrijven.

Bij een evaluatie van de deskundigengroep dierziekten HPAI op 13 november 2020 werd melding gemaakt van vogelgriep uitbraken in het Noorden, Westen en Waddengebied, maar ook op andere plekken.

Naast pluimveebedrijven is ook een eendenbedrijf besmet.

Gelet op de maatregelen die door de overheid zijn getroffen ter beperking van de besmettingen bij de mens door het corona virus, zijn in het najaar van 2020 nauwelijks tentoonstellingen van kooi- en voliërevogels georganiseerd.

Daardoor zijn in 2020 geen gevallen gemeld dat zo'n tentoonstelling om reden van een uitbraak van vogelgriep afgelast moest worden.

Een overzicht van uitbraken van de diverse virustypes die voorkomen

Afbeelding verkregen via NCOH Webinar 28 januari 2021.

NCOH = Netherlands Centre for One Health

3.3 Besmetting door Psittacose – Papegaaizenziekte.

Schreven we in 2019 nog over een bekende besmetting van zes personen, inmiddels is het rapport van het RIVM “Staat van zoönosen 2019” verschenen, waarin toch een enorme toename van besmettingen in 2019 worden gemeld.

In totaal zijn er 991 meldingen binnengekomen, ten opzichte van 64 in 2018 en 52 meldingen in 2017.

Uit deze meldingen blijkt dat wij als vogelliefhebbers meer dan misschien voorheen, ons moeten inzetten op preventieve maatregelen in onze vogelverblijven.

Gelet op de maatregelen die de overheid in 2020 heeft genomen om de gevolgen van de uitbraak van de coronavirus in te dammen, zijn na begin maart 2020 geen grote vogelmarkten meer gehouden.

Ook zijn bijna alle vogeltentoonstellingen afgelast.

Mogelijk zien we in het rapport over 2020 dat het aantal besmettingen is terug gelopen.

De cie DE&W heeft in 2018 een monografie geschreven rond de zoönose Aviaire Chlamydieose.

Deze is te downloaden van de website van de NBvV.

Alle te nemen preventieve maatregelen worden daarin behandeld.

4 Dierenethiek

In 2020 zijn er vanuit de NBvV, maak ook vanuit de samenwerkende organisaties in KennisNed geen nieuw onderwerpen aangedragen.

Het vraagstuk rond het doden van dieren is eind 2020 nagenoeg afgerond, al blijven er mogelijk nog wel enkele open eindjes.

Er moet nog een aanvaardbare oplossing komen om onder voorwaarden kleine vogels en knaagdieren te bedwelmen en te doden.

Begin februari 2021 zal de gezamenlijke monografie afgerond zijn en aangeboden worden aan het LNV.

In samenwerking met de Themacommissie Dierenethiek is in 2020 een studie opgepakt naar de onderlinge verbanden tussen dierenwelzijn, dierenethiek en diergedrag.

Uit deze eerste studie is al gebleken dat de normen en waarden die verbonden zijn aan het gedrag van de vogelliefhebber in relatie tot het houden van vogels een doorslaggevende invloed hebben op het welzijn van onze vogels.

Ook werd vanuit de studie ondervonden dat het gedrag van de vogelliefhebber niet alleen van invloed is op het gedrag van de vogels, maar ook bijdraagt aan een positieve invloed op de beoordeling tijdens keuringen.

5. Diergedrag

In 2020 hebben we in eerste instantie in samenwerking met de Themacommissie Dierenethiek een voor ons geheel nieuw onderwerp opgepakt en wel “Diergedrag” of dierethologie.

Rechtstreekse aanleiding was het bijwonen van een presentatie door hoogleraar diergedrag, dr. Saskia Arndt, verbonden aan de Universiteit van Utrecht, tijdens het eerste Our EARTH congres dat op 7 februari 2020 in Veenendaal plaats vond.

In haar presentatie gaf zij aan hoe ze door middel van haar onderzoek meer inzicht wil krijgen in de belevingswereld van dieren.

Ze gaf aan dat gedrag hetgeen is wat we kunnen waarnemen en dat het daardoor het belangrijkste kenmerk is van het aanpassingsvermogen, de bekende vaardigheden en emotionele toestand van het dier.

Hierdoor kunnen we aan de hand van het gedrag van dieren hun welzijn afleiden.

Het zou mooi zijn als de uitkomsten van dergelijk onderzoek worden gedeeld met de sector (o.a. de NBvV dus) en benut door de overheid.

Omdat binnen de commissie DE&W eerlijk gezegd nauwelijks op deze wijze aandacht is besteed aan het gedrag van kooi- en volièrevogels, werd een studie “ethologie – gedragsbiologie” opgepakt.

Hierdoor kwam naar voren dat er eigenlijk een tamelijk eenvoudige manier was om het gedrag van de vogel via waarneming te beschrijven.

De beschrijving van de waarnemingen van het gedrag noemt men een “Ethogram”.

De kennis die tijdens de studie ethologie is opgedaan kon in 2020 worden vertaald naar een monografie “Dierenwelzijn, diergedrag, het communiceren met kooi- en volièrevogels” met als ondertitel “een beknopte inleiding in de ethologie”. Document 2020 DE&W04.

Daarnaast kon worden vastgesteld dat het schrijven van een ethogram eigenlijk wel best leuk was.

Als veel vogelliefhebbers een ethogram zouden schrijven van een vogelsoort uit hun eigen vogelverblijf, dan zou er een schat aan praktijkervaring op papier kunnen worden gezet.

In 2020 is gestart met een pilotproject om te komen tot een zo breed mogelijk gedragen doel om te komen tot een inzicht in de gedragingen van onze vogels.

Een groep van 15 vogelliefhebbers heeft aangegeven hieraan mee te werken.

De eerste ethogrammen zijn al binnen gekomen.

In 2021 zal gestart worden met het werven van meer deelnemers.

6. Wet- en regelgeving.

6.1 Regelgeving NBvV.

In 2020 is een grote revisie doorgevoerd van de statuten en het huishoudelijk reglement met de bijbehorende regelingen, besluiten en bijlagen.

De gereviseerde statuten zijn notarieel vastgesteld in oktober 2020.

Het bondsvademecum is aangepast en heeft als documentnummer : versie 2020-3.

Het Bondsvademecum is in te zien, maar ook te downloaden via de website van de NBvV.

6.2 Evaluatie van de Nederlandse Wet dieren.

Het proces rond de evaluatie van de Nederlandse Wet dieren is eind 2019 opgestart..

In februari 2020 zijn we benaderd door adviesbureau Berenschot te Utrecht voor deelname aan een online verbredingsessie “Wet dieren en huis- en hobbydieren”.

Daarnaast zijn 17 evaluatievragen schriftelijk beantwoord.

Het eindrapport verscheen op 8 juli 2020.

Het doel van de evaluatie was inzicht te bieden of de door de wetgever beoogde ambities met de invoering van de Wet dieren in de praktijk zijn behaald en of de instrumenten die de wet biedt effectief zijn.

Uit het rapport blijkt dat in gesprekken met gebruikers van de Wet dieren en onderliggende regelgeving is een aantal aandachtspunten rond toegankelijkheid en duidelijkheid naar voren gekomen:

- Binnen de groep houders van gezelschapsdieren hebben professionele houders andere beelden bij toegankelijke regelgeving dan niet- professionele houders. Niet-professionele houders hebben meer behoefte aan duidelijke regels, professionele houders aan ruimte voor initiatieven (citaat uit origineel rapport).

Wat de evaluatie aan tekstwijzigingen oplevert zien we niet eerder dan in 2021.

6.3 Wetgeving m.b.t. invasieve exoten.

In mei 2020 worden we als bond gevraagd wetenschappelijke informatie te leveren voor de *Pycnonotus cafer cafer*, de Roodbuikbuulbuul of Kala buulbuul.

De informatie die we kunnen aanleveren is gebaseerd op de praktijkervaring met het houden en fokken van deze vogelsoort door leden van de Speciaalclub Insecten en Vruchtenetende vogels, citizen science (EU 2018/968, art.2, lid 2) dus.

De aanwezige houderijrichtlijn wordt beschikbaar gesteld aan het Ministerie LNV.

De monografie “Invasieve Exoten behorende tot de groep Kooi- en volièrevogels” “zal in 2021 aangepast worden en verschijnen als document 2021DE&W04.

6.4 De Huis- en Hobbydierenlijst.

In 2020 is de overheid er niet in geslaagd om op basis van de aangepaste toetsingscriteria een huis- en hobbydierenlijst vast te stellen voor zoogdieren.

In 2020 is tijdens verschillende vergaderingen van het overlegplatform NWPP breedvoerig gesproken over de omschrijving van de begrippen huisdieren en hobbydieren, omdat deze begrippen niet in de Nederlandse wetgeving voorkomen.

6.5 De Europese Diergezondheid Verordening.

In 2020 is veel studie verricht naar de gevolgen voor de Nederlandse vogelliefhebber van de in 2016 vastgestelde Europese Diergezondheid Verordening, de Animal Health Regulatie, afgekort tot AHR of afgekort met de Nederlandse afkorting DGV.

Op 21 april 2021 zal de DGV samen met de Wet dieren een twee-eenheid vormen, die de Gezondheid- en Welzijn Wet voor Dieren uit 1992 volledig vervangt.

De DGV handelt niet alleen over de diergezondheid, maar ook over het vervoer van vogels naar andere lidstaten.

Nieuw zijnde regels voor het vervoer van vogels naar tentoonstellingen in de Europese lidstaten.

In de loop van 2020 is een gedelegeerde verordening vastgesteld onder nummer (EU) 2020/688 die de diergezondheidsvoorschriften voor verplaatsingen binnen de Unie van landdieren en broedeieren regelt.

Speciale aandacht wordt onder anderen geschonken van het verplaatsen van papegaaiachtigen naar tentoonstellingen en andere lidstaten.

Deze aandacht richt zich dan vooral op de besmettelijkheid van deze dieren voor zoönosen.

Om de leden van de NBvV in kennis te stellen van de nieuwe definities, de verantwoordelijkheden voor de diergezondheid, de vormen van vervoer, en dan vooral die naar een buitenlandse tentoonstelling, is een afzonderlijke monografie geschreven onder de titel "Europese Diergezondheidsverordening (EU) 2016/429 in relatie tot het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber ten aanzien van dierenwelzijn, diergezondheid en wetgeving", documentnummer 2020 DE&W 08.

In 2021 zal door de cie. DE&W een afzonderlijk protocol worden opgesteld, waarin alle van kracht verklaarde voorschriften worden opgenomen voor het vervoer van deelnemende vogels aan Europese tentoonstellingen.

6.6 De implementatie van de DGV in de Wet dieren.

Als op 21 april 2021 de DGV (EU)2016/429 van toepassing wordt verklaard en deze moet met de Nederlandse Wet dieren een twee-eenheid vormen, dan zal de Wet dieren op enkele technische punten gewijzigd moeten worden.

Dit geldt dan ook voor de bijbehorende besluiten, uitvoeringsverordeningen en regelingen.

De overheid is van oordeel dat er daarnaast toch nationale regels voor diergezondheid

6.7 Het Besluit diergezondheid.

Op 13 juli 2020 startte de internetconsultatie voor een nieuw Besluit houdende regels met betrekking tot de preventie en bestijding van dierziektes.

Daarbij startte ook een consultatie met betrekking tot:

- Het Besluit dierlijke producten;
- Het Besluit diergeneesmiddelen;
- Het Besluit handhaving en overige zaken Wet dieren;
- Het Besluit houders van dieren.

Nieuw voor de vogelliefhebbers zal een aanvulling op het Besluit houders van dieren, Hoofdstuk 4, Houden van dieren voor vertoning, zijn.

In paragraaf 4, Houden van vogels voor vertoningen, zullen in artikel 4.18 Evenementen met vogels, nieuwe richtlijnen worden uitgevaardigd voor het bijeenbrengen van vogels op een tentoonstelling.

Opmerking:

De tekst is, naar de zienswijze van de NBvV, wat ongelukkig gekozen zodat ten aanzien van dit artikel gebruik is gemaakt van de mogelijkheid via de internetconsultatie bezwaar aan te tekenen tegen deze tekst.

Als in 2021 de aanvulling als definitieve tekst verschijnt, zullen we de gevolgen aan de leden van de NBvV kenbaar maken.

7. Visie 2021.

Als we 2020 afsluiten na een lange periode waarin het verenigingsleven, zeker wat betreft de sociale contacten, bijna geheel stil lag, is het moeilijk een visie te schrijven voor 2021.

Inspeland op de actualiteit, dat kunnen bijvoorbeeld vragen zijn die door politieke partijen over dierenwelzijn en dierenethiek, gesteld worden in de Tweede Kamer, zullen onderwerpen worden beschreven als aanvullend lesmateriaal voor de bijscholing van de NBvV-Surveillanten.

Het in 2020 opgestart onderzoek naar het gedrag van kooi- en volièrevogels zal in het komende jaar verder uitgebreid worden.

Hiertoe zullen we een actieve wervingscampagne opzetten.

Doordat vanaf 21 april 2021 diverse nieuwe Nederlandse en Europese wetgeving met betrekking tot diergezondheid, maar ook bijvoorbeeld deelname aan een tentoonstelling van kracht worden, moeten diverse monografieën worden herschreven.

Dank zij het feit dat wij als NBvV in de komende jaren deelnemen in het overlegplatform KleindierNed, blijven we geïnformeerd en betrokken bij wijzigingen en uitbreidingen van de Wet- en regelgevingen.

Ook de interne regelgeving van de NBvV is aangepast,

Indien nodig zullen deze aanpassingen ook vertaald worden naar een nieuwe monografie.

In de afgelopen jaren zijn diverse publicaties verschenen die rechtstreeks betrekking hebben op het beleid dat de NBvV voert ten aanzien van dierenwelzijn, diergezondheid, dierenethiek en diergedrag.

Als die DE&W gaan we in 2021 de uitdaging aan dit onderdeel van het totale beleid van de NBvV te bundelen in een afzonderlijk handboek of vademecum.

Zo wordt het toch nog een druk jaar.....